

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Spojená škola, Československej armády 24, 036 01 Martin
4. Názov projektu	Zvýšenie kvality odborného vzdelávania a prípravy na Spojenej škole v Martine
5. Kód projektu ITMS2014+	312011Z839
6. Názov pedagogického klubu	Komunikačné spôsobilosti
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	15.11.2022
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Spojená škola, Martin
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Denisa Bučkuliaková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.ssmt.sk

11. Manažérske zhrnutie:

Komunikácia učiteľov s rodičmi sa za posledné roky neuveriteľne zmenila. Rodičia sa čoraz aktívnejšie zapájajú do chodu školy. Prostredníctvom rady školy tak napríklad spolurozhodujú o zásadných otázkach organizácie školy, podieľajú sa na školských aj mimoškolských akciách a pod. Jedným z najčastejších stretov medzi rodičom a učiteľom, resp. školou bývajú situácie, keď sa u žiaka objavia prvé príznaky niektorej z porúch učenia. Od toho momentu je to práve správne zvolený spôsob komunikácie s rodičmi, ktorý môže ovplyvniť riešenie problémov s učením. Správne zvolený postup a vhodne volené slová prispievajú k zmenám u žiakov v tom pozitívnom zmysle slova.

Ak máme podozrenie, že žiak, ktorého vzdelávame je žiak so ŠVVP a je nutné tieto potreby zohľadniť vo vyučovacom procese, dôležité je najprv o tejto okolnosti hovoriť so zákonným zástupcom žiaka. V praxi sa totiž často stáva, že napríklad rodičia žiaka s poruchou učenia preferujú, aby ich dieťa študovalo v škole, ktorá si vyžaduje zvýšené nároky na teoretické štúdium, čítanie či písomnú prípravu. Výchovný poradca alebo iný člen inkluzívneho tímu (školský špeciálny pedagóg, školský psychológ, sociálny pedagóg, triedny učiteľ) na základe kvalitnej diagnostiky poskytne rodičom aj žiakom informácie, odborné poradenstvo a zorientuje ich vo svete povolání, ktoré sú pre ich dieťa vhodnejšie a v ktorých bude aj úspešnejšie a spokojnejšie.

Prioritou pre rodiča aj školu by malo byť dieťa a zvládnutie jeho problémov. A to sa dá dosiahnuť len spoločným hľadaním optimálneho riešenia. Komunikácia by mala prebiehať pravdivo, no zároveň aj citlivo a ústretovo. Bez efektívnej komunikácie s rodičmi nemožno zvládnuť proces integrácie úspešne. Ak však chceme viesť efektívnu komunikáciu, musíme mať o nej určité poznatky.

Odborníci uvádzajú všeobecné podmienky, ako viesť efektívny rozhovor s rodičmi:

1. Vytvorenie neuponáhľaného prostredia.

Je dôležité, aby rodič počas rozhovoru nemal pocit, že učiteľa zdržuje. To znamená, že nepozeráme na hodiny, nepodupkávame nohou. Kontrolujeme si neverbálne prejavy signalizujúce nervozitu alebo zdržovanie.

2. Pri rozhovore sa usilujeme o vytvorenie určitého súkromia.

Je vhodné nájsť si na rozhovor tichšie miesto, posedenie, na ktorom by sme neboli rušení inými zamestnancami školy alebo prechádzajúcimi sa žiakmi.

3. Rodiča počas rozhovoru usadíme do pohodlného kresla.

Dve kreslá v izolovanom priestore zabezpečia, že aj pôvodne nepríjemný rozhovor nadobúda konfrontačný charakter. Zmiernime tým prípadnú agresivitu alebo bojzlivosť rodiča.

4. Rozhovor začíname vždy pozitívnym hodnotením žiaka a to aj v prípade, keď cieľom je upozorniť na jeho nedostatky.

Aj keď je to v niektorých prípadoch veľmi ťažké, je dôležité povedať o žiakovi niečo pozitívne.

5. Nehovoríme vo všeobecnosti, snažíme sa vyjadrovať konkrétne.

Počas rozhovoru sa vyhýbame všeobecným, nič nehovoriacim tvrdeniam. Vyjadrujeme sa zrozumiteľne a jasne sa snažíme opísať daný problém.

6. Na rozhovor s rodičom sa dôkladne pripravíme.

Tento poznatok platí predovšetkým vtedy, keď je iniciátorom stretnutia učiteľ. Naša nepripravenosť pôsobí na rodiča nedôveryhodne a vyvoláva nepriaznivý dojem.

7. Počítame s tým, že rodič má tendenciu svoje dieťa brániť a obhajovať.

Subjektívny a zaujatý pohľad rodiča je prirodzený postoj, ktorým chráni svoje dieťa a nie prejav nedostatočne objektívneho posúdenia.

8. Treba brať do úvahy fakt, že rodič v správaní sa svojho dieťaťa vidí podstatne menej chýb ako učiteľ.

Toto patrí ku klasickej schéme správania sa rodiča. Ak sa budeme snažiť presvedčať ho o opaku, s najväčšou pravdepodobnosťou bude rozhovor smerovať k nevraživosti zo strany rodiča, k nechote komunikovať alebo to povedie priamo ku konfliktu.

9. V prípade pozitívneho hodnotenia môžeme hodnotiť aj osobnosť dieťaťa.

Len v takomto prípade sa môžeme dotknúť a hodnotiť priamo osobnosť žiaka ako napríklad jeho vzhľad, nadanie alebo chápanosť.

10. Pri negatívnom hodnotení nikdy nehodnotíme osobnosť žiaka.

V takomto prípade obmedzme naše hodnotenie iba na činnosť žiaka, prejavy správania, výkon alebo vedomosti. Ak hodnotíme negatívne osobnosť žiaka, zraňujeme zároveň aj rodiča na tom najcitlivejšom mieste.

11. Návrhy na riešenie daného problému predkladajme rodičom vo forme prosby alebo požiadavky, nie vo formy podmienky.

Pre učiteľa je výhodné, ak získa rodiča pre vzájomnú spoluprácu. Návrh predkladajme vo forme priameho a zdvorilého požiadania.

12. Zdržiať sa akýchkoľvek devalvačných prejavov voči rodičovi.

Počas rozhovoru by sme mali dávať pozor na vlastnú mimiku, gestá či formu prejavu. Zachováme si zdvorilosť a zdržiavame sa irónie, podceňovania. Zachovať korektnosť je dôležitá aj vtedy, keď sa

tak rodič nespráva, pretože práve tým zdôrazňujeme svoj profesionálny prístup. V prípade, ak sa rodič správa urážlivo a vulgárne, čo najskôr ukončíme rozhovor a s rodičom sa rozlúčime.

13. Uvedomujeme si vlastnú silu slova.

Počas rozhovoru a výbere slov je vhodné dbať na ich obsah, množstvo, formu a anticipujeme dôsledky, ktoré z nich môžu plynúť. Pretože informácie, ktoré odovzdáme rodičovi v škole sa budú rozoberať ešte v domácom prostredí a majú výrazný vplyv na rodinnú atmosféru.

14. Sledujeme čas venovaný individuálnej konzultácii.

Pri stretnutí s rodičom dbajme na to, aby dĺžka konzultácie nebola kratšia ako 10 minút, pretože rodič nadobúda pocit, že bol do školy pozvaný zbytočne. Ak však spoločný rozhovor trvá viac ako 30 minút, je skoro isté, že sa budeme opakovať a rodič nadobudne pocit zbytočného zdržiavania.

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Do našej odbornej školy prichádzajú väčšinou žiaci (30 – 40 žiakov každý školský rok), ktorí sú už na ZŠ individuálne integrovaní, pričom zo ZŠ nám posielajú aj základnú dokumentáciu žiaka. Často ešte pred prijatím do školy naväzujeme prvý kontakt so žiakom a jeho rodičmi. Chceme zistiť o aké zdravotné znevýhodnenie sa jedná, v čom spočívajú jeho vzdelávacie problémy a aký odbor si žiak v našej škole vybral. Ak si myslíme, že diagnóza žiaka nekorešponduje s preferovaným odborom, snažíme sa spolu so žiakom a jeho rodičmi nájsť vhodnejší odbor.

V dokumentácii zistíme, kedy bol žiak naposledy na odbornom vyšetrení (špeciálno-pedagogickom, psychologickom, lekárskom). Ak sú správy staršie ako dva roky, tak upozorníme rodičov, aby kontaktovali poradenské inštitúcie (CPPPaP, ČŠPP) a požiadali o reidiagnostiku, pretože len s kvalitnou diagnostikou môže dôjsť k optimalizácii edukačného procesu.

So všetkými rodičmi začlenených žiakov 1. ročníka sa individuálne stretávame hneď na začiatku školského roka z nasledovných dôvodov:

- rodičia musia súhlasiť s individuálnou integráciou žiaka, t.j. prineŕ žiadosť o začlenenie dieťaťa,
- konzultujeme s rodičmi odporúčania odborníkov (špeciálneho pedagóga a psychológa) z poradenských centier, ktoré sú zapracované do IVVP žiaka,
- informujeme ich o odchýlkách vo vzdelávaní a hodnotení žiaka,
- konzultujeme s rodičmi najvhodnejší postup pri náprave, používanie pomôcok,
- poskytujeme rady, reedukačné materiály, ktoré rodičia využijú pri príprave svojich detí na vyučovanie,
- zdôrazňujeme rodičom význam domácej prípravy na vyučovanie a význam aj malých úspechov ich detí na posilnenie ich motivácie a sebavedomia,
- požiadame ich o podpísanie potrebných dokladov v dokumentácii žiaka (Návrh, IVVP, Informovaný súhlas),
- uistíme rodičov, že školský psychológ, výchovný poradca, či triedny učiteľ budú s nimi aktívne spolupracovať pri riešení akýchkoľvek problém, súvisiacich so vzdelávaním či hodnotením ich dieťaťa.

Napriek tomu, že väčšina prichádzajúcich žiakov už bola začlenená v ZŠ, majú ich rodičia rozdielne, často chaotické, neúplné informácie o systéme vzdelávania žiakov so ŠVVP. Napríklad viacerí rodičia

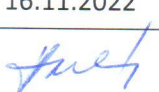
nechápu, že aj začlenený študent môže mať na vysvedčení nedostatočnú a opakovať ročník. Na druhej strane sú rodičia, ktorí už pri prvom kontakte so školou oznamujú, že oni poznajú práva svojich detí a ak ich učitelia nebudú dodržiavať, pôjdu sa sťažovať, ako to praktizovali aj na ZŠ.

Počas školského roku sa individuálne stretávame s rodičmi integrovaných žiakov hlavne vtedy, ak o stretnutie rodičia sami požiadajú alebo sa vyskytnú vážne vzdelávacie problémy. Napríklad, ak študentovi vychádza z určitého predmetu nedostatočná, tak si cca mesiac pred koncom klasifikačného obdobia pozveme do školy rodičov a spolu s vyučujúcim, triednym učiteľom, výchovným poradcom a školským psychológom, hľadáme dôvod neprospievania a spôsoby nápravy. Prax potvrdzuje, že takmer u 80% prípadov je problémom zľahčovanie situácie zo strany žiaka, spoliehanie sa na IVVP a zanedbávanie domácej prípravy. Systematická kontrola zo strany rodičov a pravidelná komunikácia vyučujúceho a rodiča sa takmer vždy pozitívne prejaví na štúdijských výsledkoch žiaka.

Následne členovia klubu živo diskutovali o svojich mnohoročných skúsenostiach s rodičmi začlenených žiakov.

13. Závery a odporúčania:

Digitalizácia vstupuje do všetkých oblastí nášho života a pomáha optimalizovať aj edukačný proces žiakov so ŠVVP. Ak majú učitelia, ale aj rodičia problémy s výchovou a vzdelávaním žiakov so zdravotným znevýhodnením, môžu sa obrátiť na systém s názvom **KomposyT**, ktorý realizuje **Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie**. Podľa najnovších zistení až 10 % žiakov z celej populácie detí trpí problémami s učením. Aj vzhľadom na toto pomerne vysoké, a žiaľ stále stúpajúce číslo, sa ukazuje nanajvýš potrebné nachádzať nové cesty, ako deťom a ich rodinám v tejto situácii pomáhať. Vďaka KomposyT je už dnes možná online diagnostika žiakov s poruchami učenia, správania, nadaných žiakov či deti so sociálne znevýhodneného prostredia. Projekt KomposyT ako európsky unikát prináša do centier poradenstva a základných škôl digitalizované psychodiagnostické testy, dotazníky, ako aj širokú ponuku metodík, ktoré prinášajú psychológom, špeciálnym pedagógom a výchovným poradcom, ale takisto aj rodičom množstvo užitočných a odborných informácií.

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	Ing. Magdaléna Litvajová
15. Dátum	16.11.2022
16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Alena Hanusková
18. Dátum	16.11.2022
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

Spojená škola
Československej armády 24
036 01 MARTIN